

Đồng bằng sông Cửu Long không là “đất học”, nhưng là nơi góp mặt không ít tài năng cho đất nước

NGND. GS. NGUYỄN THANH TUYỀN

Nơi đây vốn là vùng đất sinh ra nhiều danh nhân tài cao, học rộng... Từ buổi đầu kháng chiến chống thực dân Pháp, đó là nơi cung cấp một đội ngũ trí thức khá đông đảo với hàng chục, hàng trăm ngàn các bậc trí giả, nhà khoa học, nhà thơ, nhà văn, nhà báo... Trong đó, có nhiều tên tuổi được xếp vào bậc đầu đàn của đất nước và không ít người được thế giới biết tên tuổi.

Từ khóa: Đồng bằng sông Cửu Long, đất học, danh nhân, con người Châu thổ, nhân sĩ trí thức, bậc trí giả.

Một thời gian dài, trên các mặt báo vẫn ngổn ngang những dòng tin: Đồng bằng sông Cửu Long (ĐBSCL) vùng trũng giáo dục, mặt bằng học vấn thấp, v.v.. Thực tế là có, nhưng người ta ít nhìn vào một mặt tương phản của nó: Đây là vùng đất góp mặt không ít anh tài cho đất nước sau gần 300 năm khai mở vùng đất tận cùng của Tổ quốc. Mặt tương phản này cũng không khó nhận ra đối với các học giả uyên bác và những người có học rộng hiểu sâu. Thông qua các tác phẩm hoặc lời nói. Từ lâu phong kiến nhà Nguyễn đã ngó lơ: Đây là vùng đất dưỡng nhân, người tài thì rất tài giỏi và rất trung hậu. Điều đó cũng có thể được gắn với tính cách của người đi khai lập, đã qua nhiều lần bôn ba mở đất, cho đến khi dừng lại ở dải đất tận cùng Tổ quốc của những lưu dân ra đi từ thủy tổ sông Hồng. Tôi hiểu thêm về vùng đất này qua bài viết của nhà báo Phan Huy, người con của

đất học Nghệ - Tĩnh: “Thời cơ và bức xúc” – (Báo Nhân dân ngày 8/9/1996): “Dường như có 1 bức tranh tương phản trong trình độ dân trí tại ĐBSCL. Nơi đây vốn là vùng đất sinh ra nhiều danh nhân tài cao, học rộng... và từ buổi đầu kháng chiến chống thực dân Pháp, là nơi cung cấp 1 đội ngũ trí thức khá đông đảo với hàng chục, hàng trăm ngàn các bậc trí giả, nhà khoa học, nhà thơ, nhà văn, nhà báo... trong đó có nhiều tên tuổi được xếp vào bậc đầu đàn của đất nước và không ít người được thế giới biết tên tuổi”. Tương tự cũng trên nhật báo này tháng 06/1999, NGND. GS.TS. C.L.G cũng có bài “ĐBSCL với 300 năm Sài Gòn – TP.HCM”. Điều này đã thu hút tôi tìm hiểu về đất và con người Châu thổ.

So với các vùng khác của đất nước, nơi đây không là “đất học” nhưng lại đóng góp không nhỏ nhân tài cho đất nước qua các giai

đoạn lịch sử 300 năm hình thành:

Thời kỳ mở đất đến trước CMT8

Người đi khẩn hoang không mang theo nhiều chữ nghĩa, nhưng vùng đất này đã tạo cho con người khí chất nghĩa hiệp, hào sảng, quảng đại, xả thân, dễ tiếp nhận cái mới, không khuôn mẫu và câu nệ. Đặc tính đó cũng ăn sâu vào hiền tài của vùng đất mới. Do vậy, khi mà bản đồ thế giới chưa ghi thành dấu ấn, nơi này đã sản sinh ra nhà thông thái – học giả Trương Vĩnh Ký (Petrus Ký), được thế giới tôn vinh là một trong mười tám nhà bác học đương thời (tại Bảo tàng Louvre – Paris và ở London). Trương Vĩnh Ký cũng là người VN đầu tiên truyền bá và cải tiến chữ quốc ngữ, đồng thời cũng là nhà báo tiên phong trong lịch sử báo chí VN, tiếp nối theo ông là 2 nữ chủ bút đồng hương đi đầu của VN là bà Sương Nguyệt Ánh và bà Nguyễn Đức Nhuận... Trần

Chánh Chiêu... Sau đó là đồng đảo các thể hệ nhà báo nổi tiếng, qua đó mà Nam Bộ được gọi là “đất” của báo chí.

Miền sông nước Cửu long Giang qua các thời kỳ lịch sử sản sinh ra nhiều bậc nhân sĩ, trí giả và học giả uyên bác như Phan Thanh Giản (Tiến sĩ đầu tiên của Nam Kỳ), Thủ khoa Nguyễn Hữu Huân, Bùi Hữu Nghĩa, Huỳnh Mẫn Đạt, Nguyễn Thông, Phan Văn Trị, Phạm Đăng Hưng, Lê Quang Định, Lê Quang Liêm, Trương Minh Ký, Học Lạc, Hồ Biểu Chánh (nhà viết tiểu thuyết bằng chữ quốc ngữ đầu tiên của VN) ... và còn nhiều các bậc trí nhân khác đang chờ lịch sử “phán xét”.

Với tính chất nghĩa hiệp, khí khái của người dân vùng sông nước, nơi đây cũng xuất hiện nhiều anh hùng dân tộc đầy nghĩa khí: Nguyễn Trung Trực (người có câu nói bất hủ: “*Bao giờ người Tây nhổ hết cỏ nước Nam, thì dân Nam mới hết người đánh Tây*”), Thiên Hộ Dương, Lãnh binh Nguyễn Hữu Thắng, Đốc Binh Kiều... và nhiều thể hệ tiếp bước đến CMT8.

ĐBSCL cũng là đất nuôi dưỡng cho những anh tài: Nhà thơ nổi tiếng khí khái Nguyễn Đình Chiểu, nhà giáo mẫu mực Võ Trường Toản và Bình Tây Đại nguyên soái Trương Công Định.

Thời nhà Nguyễn, nơi đây cũng có 2 hoàng hậu được tôn vinh “Công đức, đạo hạnh” – Hoàng hậu Từ Dũ và Hoàng hậu Nam Phương.

Có thể nói, sông nước Cửu long Giang thời nào cũng góp cho đất nước những hiền tài trung hậu.

Thời kỳ sau CMT8 và 2 cuộc kháng chiến thần kỳ

Đóng góp nhiều trí thức hàng đầu

cho đất nước

Sau Hiệp định Geneve 1954, Nam Bắc tạm chia cắt. Người miền Nam theo lời Bác Hồ gọi tập kết ra Bắc. Người Nam Bộ không nhiều, chỉ bằng 1/15 con em miền Nam từ Quảng Trị đến Cà Mau đi tập kết. Bởi sau chuyển công tác từ miền Bắc trở về, đồng chí Ung Văn Khiêm đã nói: “*Đồng bào miền Bắc đang đói kém, mất mùa, khó khăn còn chồng chất. Nếu chúng ta đi tập kết nhiều sẽ tạo thêm gánh nặng cho đồng bào. Hai năm nữa Bắc - Nam sẽ được đoàn tụ (theo quy ước của Hội nghị Geneve). Phần lớn những người Nam Bộ đi tập kết quay về chờ ngày tổng tuyển cử thống nhất nước nhà, mà nén lòng với bao mong ước được ra Bắc để được gặp Bác Hồ và được học tập trong cuộc sống hòa bình*”.

Những con em Nam Bộ được ra Bắc không nhiều nhưng họ là những người tiên phong mở đường Trường Sơn và đường Hồ Chí Minh trên biển góp phần vào công cuộc giải phóng miền Nam thống nhất nước nhà.

Trong công cuộc xây dựng miền Bắc, người Nam Bộ cũng đóng góp không nhỏ trong thời kỳ xây dựng miền Bắc làm hậu thuẫn cho cuộc đấu tranh giải phóng miền Nam, mà người Nam Bộ gọi là “*Ngày Bắc đêm Nam*”. Riêng trong lĩnh vực khoa học kỹ thuật, xây dựng kinh tế, văn hóa nghệ thuật những con em châu thổ cũng góp phần đáng kể với nhiều trí thức “đầu đàn” như:

- Giáo sư Viện sĩ Trần Đại Nghĩa – tên được Bác Hồ đặt, là người trí thức duy nhất được Bác Hồ gọi là đại trí thức, bởi tài năng kiệt xuất đức độ cao quý. Người chế tạo ra vũ khí hiện đại (SKZ)

lúc bấy giờ, trong điều kiện “công nghệ” thủ công mà Đại tướng Võ Nguyên Giáp gọi thân mật là Ông Phật làm súng. GSVS Trần Đại Nghĩa có công lớn trong việc nâng tầm bắn của SAM2 để hạ máy bay Mỹ trên bầu trời Hà Nội; cũng như những đóng góp trong quản lý, trong chính sách khoa học kỹ thuật mà lúc đó chúng ta chưa nhận ra.

- Giáo sư Bác sĩ Nông học Lương Định Của – “đầu đàn” trong ngành nông nghiệp VN, tài năng, khiêm tốn, giản dị và dấn thân. Giáo sư Trần Văn Giàu kiên định chân lý cho đến khi được công lý phán xét là người cộng sản chân chính và được tôn vinh là nhà xã hội học hàng đầu của VN đã để lại kho tri thức đồ sộ. Giáo sư Bác sĩ Đặng Văn Chung (nội khoa) là một trong 2 người đứng đầu y học cách mạng VN, bên cạnh Giáo sư Bác sĩ Tôn Thất Tùng (ngoại khoa). Giáo sư Viện sĩ Lưu Hữu Phước là một trong 4 trụ cột của âm nhạc CM, một nhạc sĩ tài hoa, có nhiều bài chính ca nhất. Nhạc sĩ Văn Cao có nhận xét: “*Nếu nói âm nhạc cống hiến cho ý chí chiến đấu của dân tộc thì mình xếp sau anh Lưu Hữu Phước*” (Bài viết của học giả Trần Bạch Đằng). Trong giới điêu khắc VN, đầu đàn là nhà điêu khắc Diệp Minh Châu, người đã tự trích máu mình vẽ bức tranh Bác Hồ với 3 em thiếu nhi Bắc Trung Nam để kính dâng Bác Hồ thể hiện lòng trung thành, tin tưởng của toàn dân đối với vị cha già dân tộc và được ở gần Bác để sáng tác trong thời kỳ kháng chiến chống Pháp. Bên cạnh đó là điêu khắc gia Nguyễn Hải, có vị trí hàng đầu trong giới điêu khắc VN với nhiều tượng đài mang dấu ấn lịch sử. Trong giới hội họa có họa sĩ Nguyễn Sáng được tôn vinh là một trong 4 gương mặt tiêu

biểu của hội họa CMVN, cũng là họa sĩ thiết kế bộ tem Chủ tịch Hồ Chí Minh đầu tiên của bưu chính cách mạng (1946-2001), hoặc họa sĩ Huỳnh Văn Gấm, người đầu tiên thiết kế đồng tiền VN sau ngày Bác Hồ trở về Thủ đô (năm 1954)...

Giới văn học với những tên tuổi học giả Vương Hồng Sển, nhà Nam Bộ học Sơn Nam, các nhà văn Đoàn Giỏi, Anh Đức, Nguyễn Quang Sáng, Lê Anh Xuân, Lê Văn Thảo, Trang Thế Hy, Viễn Phương... Trong lĩnh vực điện ảnh, ít ai không biết đến ông Khương Mễ “công thần” của điện ảnh CM mà người Pháp ví ông là “Loumiere” của nước Pháp và đã làm một bộ phim về ông, hay ông Nguyễn Thế Đoàn – người ghi lại các thước phim và ảnh về Bác với phong cách giản dị đời thường của một nhà lãnh tụ vĩ đại, gây nhiều cảm xúc và ghi thành dấu ấn lịch sử. Cạnh đó là Nghệ sĩ nhân dân Hồng Sến – một tài năng điện ảnh với nhiều giải thưởng cao quý của Quốc tế và nhận giải thưởng Hồ Chí Minh đợt đầu (nhiều đợt sau mới có người thứ hai là NSND Đặng Nhật Minh). NSND Lâm Tới cũng là một tên tuổi hàng đầu của điện ảnh và để lại những vai diễn đầy ấn tượng trong lịch sử CM.

Trong giới sân khấu, người miền Tây có đông đảo các nghệ sĩ danh tiếng trong nghệ thuật cải lương như: ông tổ cải lương nhạc sĩ Cao Văn Lầu, Năm Châu, Ba Vân, Phùng Há, Út Trà Ôn, Thành Tôn, Viễn Châu, Trần Hữu Trang, Mộc Quán, Hà Triều – Hoa Phượng, ... và các thế hệ hùng hậu nối tiếp nhau, đặc biệt tụ hội về TP.HCM bởi ĐBSCL là quê hương của ca nhạc tài tử. Kịch nói có NSND Bảy Nam, NSND Kim Cương... có vị trí hàng đầu trong kịch nghệ

VN và cũng không thể không nhắc đến NSND Can Trường – người VN đầu tiên đóng vai Lênin trên kịch trường CM và gây nên ấn tượng sâu sắc trong công chúng lúc bấy giờ... và còn rất nhiều tài danh trong hoạt động nghệ thuật.

Giới báo chí CM không thể không kể tới “học giả, nhà CM thông thái” Trần Bạch Đằng, để lại một gia tài báo chí đồ sộ về công cuộc đổi mới hoặc nhà báo nổi tiếng Dương Từ Giang đã hy sinh bất tử vì nghĩa khí cách mạng...

Cũng cần nói thêm, trong giới âm nhạc, ngoài GSVS Lưu Hữu Phước, còn các nhạc sĩ có những bài hát để đời như “Hồ Chí Minh đẹp nhất tên người” của nhạc sĩ Trần Kiết Tường, đặc biệt có 3 người con của đất An Giang đã để lại những bài hát hào hùng sâu lắng, giàu ấn tượng và nặng tình về Hà Nội mến yêu: “Hà Nội niềm tin và hy vọng” của nhạc sĩ Phan Nhân, ca khúc “Nhớ về Hà Nội” của nhạc sĩ Hoàng Hiệp, và “Viếng Lăng Bác” của nhà thơ Viễn Phương, nhạc sĩ Hoàng Hiệp phổ nhạc (nhạc sĩ Hoàng Hiệp còn nhiều bài hát ghi dấu ấn lịch sử với: Câu hò bên bờ Hiền Lương, Trường Sơn đông Trường Sơn tây, Lá đỏ, Ngọn đèn đứng gác, Cô gái vót chông... và nhiều ca khúc khác sống mãi với thời gian.

Để đánh giá và ghi nhận công lao to lớn trong 2 cuộc kháng chiến của dân tộc, giải thưởng Hồ Chí Minh đợt 1 được trao cho các nhà khoa học, văn học, nghệ thuật kiệt xuất nhất, cống hiến xuất sắc nhất cho hơn 50 người thì ĐBSCL đã có 13 người.

Nhiều nhân sĩ trí thức tâm cơ, rời bỏ vinh hoa dẫn thân vào công cuộc kháng chiến thần thánh

Điều này cũng bắt nguồn từ đặc

tính của những con người vùng sông nước “trọng nghĩa kinh tài”. Rất đông đảo các bậc trí nhân, có tầm vóc, theo lời kêu gọi thiêng liêng của Bác Hồ, rời bỏ mọi phú quý để “dẫn thân”. Tiêu biểu là Luật sư Nguyễn Hữu Thọ (nguyên Chủ tịch MTDTGPMNVN, nguyên Phó chủ tịch HĐNN), Kiến trúc sư Huỳnh Tấn Phát (nguyên Thủ tướng Chính phủ MTDTGPMN VN, nguyên Phó Thủ tướng CHXHCN VN), Bác sĩ Phùng Văn Cung (nguyên Phó chủ tịch MTDTGPMV VN), Luật sư Phạm Văn Bạch (nguyên Chủ tịch UBKC Nam Bộ, nguyên Chánh án Tòa án ND tối cao VNDCCH), ông Ung Văn Khiêm (nguyên Bộ trưởng Bộ Ngoại giao VNDCCH), Bác sĩ Nguyễn Văn Hưởng (nguyên Bộ trưởng Bộ y tế VNDCCH), Kỹ sư Ngô Tấn Nhơn (nguyên Bộ trưởng Bộ Canh nông và đặc phái viên của Chính phủ VNDCCH tại Nam Bộ), Luật sư Nguyễn Văn Tạo (nghị viện Đông Dương, nguyên Bộ trưởng Bộ Lao động VNDCCH), Giáo sư Ca Văn Thỉnh (nguyên chủ nhiệm UBKHXXH VN – Thân sinh của nhà thơ Lê Anh Xuân, Giáo sư nhạc sĩ Ca Lê Thuần, họa sĩ Ca Lê Thắng), kỹ sư Cao Triều Phát (nguyên chủ tịch UBKC Bạc Liêu, nguyên cố vấn UBKC HC Nam Bộ), “Công tử Bạc liêu” (trọng nghĩa khinh tài đã hiến hơn 1.000 ha ruộng đất cho cách mạng – Bác Hồ gọi thân mật là Người bạn già miền Nam), Kỹ sư Nguyễn Ngọc Nhựt (dân làng Tây “thứ thiệt”, bỏ vinh lợi, theo cách mạng và hy sinh với khí tiết kiên cường được Bác Hồ gọi là “Quân tử mới”, gia đình trí thức Phạm Ngọc Thảo (nhà tình báo kiệt xuất), Phạm Ngọc Thuần (nguyên Phó chủ tịch UBKHCNB, nguyên chủ nhiệm

UB văn hóa đối ngoại VNDCCH, tương đương với hàm Bộ trưởng lúc bấy giờ), GS. Nguyễn Văn Hiếu (nguyên Bộ trưởng Bộ Văn hóa CHXHCNVN), Bác sĩ Dương Quỳnh Hoa (nguyên Bộ trưởng Bộ Y tế, chính phủ MTDTGPMN VN), luật gia Trần Bửu Kiếm (nguyên thứ trưởng Bộ ngoại giao Chính phủ MTDTGPMNVN), GS.TS Nguyễn Thiện Thành, GS Bác sĩ Nguyễn Tấn Gi Trọng, GSBS Huỳnh Văn Thủ (nguyên Thứ trưởng Bộ y tế - Chính phủ MTDTGPMNVN), Tiến sĩ luật gia Bùi Thị Cẩm (Ủy viên Ban Thường vụ Quốc hội VN DCCH), nhà trí thức lớn Nguyễn An Ninh (Long An) cũng bỏ lại tất cả để đến với CNCS theo con đường của Bác Hồ,...và còn rất nhiều nữa.

Những tên tuổi này cũng được đặt cho nhiều tên đường ở TP.HCM, các tỉnh miền Nam và một số địa phương trong nước.

Nhiều nhà khoa học tên tuổi ở nước ngoài cũng luôn hoài hương

Tiêu biểu là GS.TS. Trần Văn Khê, GS.TS. Nguyễn Thuyết Phong (Di sản quốc gia Mỹ) – là các đại nhạc sư quốc tế và cũng là 2 người VN duy nhất được ghi danh vào Đại từ điển âm nhạc quốc tế, TS. Trần Văn Thịnh (nguyên đại sứ cộng đồng Châu Âu, đàm phán kinh tế quốc tế, nhà kinh tế nổi tiếng), Bác học Nguyễn Đạt Xường, người có công đầu trong trị bệnh ung thư cho giới nữ, người VN duy nhất được thưởng Bắc đầu bộ tinh Pháp, TS. Trương Trọng Thi (gốc miền Tây) – một trong những người đầu tiên phát minh ra máy vi tính (lưu ở viện bảo tàng Boston Mỹ). Nhà bác học GS.TS. Lê Kim Ngọc, người khám phá qui luật của quá trình nở hoa và bắt mầm cây nở hoa theo

Cựu SV Nguyễn Thị Kim Ngân – Ủy viên Bộ Chính Trị, Phó Chủ tịch Quốc Hội, TS. Nguyễn Văn Giàu – Ủy viên Trung Ương Đảng, Chủ nhiệm Ủy ban Kinh tế Quốc hội thăm và trò chuyện thân mật với NGND.GS.TS. Nguyễn Thanh Tuyền và ThS. Nguyễn Thị Đàm, bạn “đồng môn” – Phó Hiệu trưởng Đại học Kinh tế - Tài chính TP.HCM (UEF).

ý muốn – người đầu tiên trên thế giới đưa khái niệm “lát mỏng” tế bào (TLC), một khám phá tạo cuộc cách mạng trong công nghệ sinh học thực vật. Họ thường xuyên về thăm quê hương và đóng góp nhiều ý kiến quý báu trong công cuộc đổi mới. Lớp trẻ có những người đứng đầu trong cộng đồng người Việt ở NASA, phải kể đến là TS. Trịnh Hữu Châu (Eugene H.Trinh) nhà nghiên cứu vũ trụ, phi hành gia tàu con thoi STS – 50 trở về trái đất sau 13 ngày thực hiện sứ mạng không gian 1992. Anh cũng rất hào hứng kể đã nhìn thấy ĐBSCL quê anh (anh sinh ở Sài Gòn nhưng quê gốc Trà Vinh). Bên cạnh đó là TS. Trần Kim Huy (Cà Mau) – kỹ sư xuất sắc của NASA (lãnh đạo nhóm nghiên cứu thành công vật liệu cho tàu vũ trụ bay vào Sao Hỏa, TS. Trịnh Hữu Phước (Bạc Liêu) – lãnh đạo nhóm nghiên cứu kỹ thuật mới trong lĩnh vực du hành vũ trụ, TS. Trịnh Diệp đều là những chuyên gia xuất sắc của NASA và còn rất nhiều tài năng trên đất khách ngay cả trong lĩnh vực chính trị, luôn

hướng về quê cha đất tổ. Có những nhà khoa học nổi tiếng sau khi mất đã hỏa táng và xin đưa về quê hương rải nắm tro trên các nhánh Cửu Long Giang...

Quê hương của những kỹ sư chân đất

GSVS Trần Đại Nghĩa từng nói nơi đây có rất nhiều những con người mà tay nghề đi trước học thức. Bởi đó là những người mà có những công trình sáng chế và sáng tạo khi trình độ học vấn của họ chưa qua cấp 1. Dân gian gọi họ là “Vua”. Trong công cuộc kháng chiến là nơi của các vua chế tạo vũ khí tự tạo, của đội quân ong vò vẽ đến đội quân tóc dài và còn biết bao hình thái sáng tạo dưới muôn hình vạn trạng trong cuộc chiến tranh nhân dân. Trong thời bình họ là các vua – vua chế tạo máy gặt đập liên hợp (Bùi Hữu Nghĩa – Long An), Hai Dền (Đồng Tháp), vua chế tạo máy đào đất hút bùn Trần Văn Dũng (Trà Vinh), vua chế tạo máy phun thuốc điều khiển bằng Robot Trần Thanh Tuấn (An Giang), Sáu

Cúc (Tiền Giang), vua chế tạo máy gom lúa Nguyễn Văn Hùng (An Giang), Huỳnh Văn Ôn (Tiền Giang), vua chế tạo máy xúc lúa và tách hạt lép Ba Bê (An Giang), vua chế tạo máy xe chỉ sớ dừa Nghiêm Đại Thuận (Sóc Trăng), vua lò sấy lúa bằng điện Hà Văn Hiền (An Giang), vua máy sạ hàng, vua sản xuất dây chuyền chế biến bột cá Đặng Lợi (Cà Mau), vua tàu kéo đưa tàu thuyền vượt cạn Đặng Ô Rê (Cà Mau), vua máy hái trái cây Lê Phước Lộc (Tiền Giang), vua máy dệt chiếu Nguyễn Văn Long (Bến Tre), vua giống lúa Hai Chung (Tiền Giang), Hai Triễm (Đồng Tháp), Năm Châu (Trà Vinh), Tám Lạc (Hậu Giang),...vua cá giống Tám Tiểu (vua cá da trơn đẻ nhân tạo), vua ghe lột Nguyễn Văn Quang (Đồng Tháp), vua cây giống Tư Lộc (Bến Tre), vua bưởi Năm Roi, Mười Tước (Vĩnh Long), vua dừa Đỗ Thành Thường (Bến Tre), vua sầu riêng (Bến Tre), vua bảo tồn sinh học Dương Văn Châu (Trà Vinh), vua tôm Võ Hồng Ngươn (Bạc Liêu), vua di dời nhà thần đèn Nguyễn Cẩm Lũy (Đồng Tháp), vua cầu treo Sáu Quý (An Giang),...ngoài ra còn nhiều vua khác như vua cua đình, vua cá sấu, vua nghêu, vua bò,... hay những đặc danh vô lối Tắc Rán gắn với những công trình sáng tạo. Trong lĩnh vực này cũng còn có nhiều huyền thoại về những người con vùng sông nước, với sức sáng tạo mãnh liệt, tô thắm sức sống cho quê hương. Người công nhân đất lúa cũng rất khéo léo và lương tâm nghề nghiệp.

Tôi thật sự đồng cảm bài viết của nhà báo Dương Trọng Dật vì lòng chân thật bởi ông không phải là người con Châu thổ “Thê Rồng bay trên đất Cửu Long (Thời báo

kinh tế VN, Số Xuân Quý Ty 2013 ngày 7-16/2/2013): “*Cương cường, ngay thẳng, con người Nam Bộ giàu tính sáng tạo nhạy cảm với cái mới...*” và “*Châu thổ, hơi thở của Châu thổ cho họ sức sáng tạo vĩ đại gắn liền với hưng vọng của cộng đồng, tạo ra bản sắc riêng của một vùng đất...*”, “*Chưa được đầu tư lớn nhưng những người dân ấp dân làng trong thơ Nguyễn Đình Chiểu đang vươn lên trở thành những người làm chủ vận mệnh của mình*” và “*sẽ có 1 cuộc đồng khởi về kinh tế, một bức phá trong tương lai...*” chắc chắn sẽ “*vượt vũ môn*” góp phần đưa đất nước *hóa rồng*.

Bằng trí sáng tạo và nội lực, ĐBSCL đã nhiều lần “cứu nguy” cho kinh tế đất nước. Đến nay nông nghiệp vẫn giữ vai trò “trụ đỡ” của nền kinh tế. Do vậy cần có một chính sách thích đáng để ĐBSCL cất cánh.

Miền Tây muôn mặt

Muôn mặt ở đây là gắn với con người với các sự kiện. Có thể nói đây là vùng đất đóng góp đa dạng trong mọi lĩnh vực.

Trong thời kháng chiến chống Pháp, đài Tiếng nói Nam Bộ phát sóng trên chiếc xuồng trên sông rạch U Minh xa xôi thiếu thốn mọi phương tiện kỹ thuật mà vẫn hoạt động đều đặn; giới báo chí gọi là thời tay không lắp máy phát thanh (SGGP - 22/12/2000). In giấy bạc cộ Hồ trong bụng biển Đồng Tháp cũng là chuyện hi hữu về lòng nhiệt huyết và trí sáng tạo (ở Việt Bắc được Trung Quốc giúp đỡ). Thời kỳ đầu xây dựng miền Bắc sau năm 1954, con em Nam Bộ tập kết ra Bắc đóng góp không nhỏ trong xây dựng ngành công nghiệp, nông nghiệp, hàng hải, hàng không, trong

thời kỳ trình độ khoa học kỹ thuật lạc hậu, thấp kém, thiếu thông tin và chỉ có thể vượt qua bằng lòng nhiệt huyết và trí sáng tạo. Trong đó có Nhà máy đóng tàu Bạch Đằng cũng được khởi đầu từ con em Nam Bộ tập kết và nhiều công trình khác.

Trong lịch sử không quân VN, những người con miền Tây không nhiều nhưng có mặt 2 trong 3 anh hùng phi công đầu tiên: Nguyễn Văn Bảy (Đồng Tháp) khi được tuyển vào lực lượng không quân mới học hết lớp 3, Lâm Văn Lích (Cà Mau), đến tiếng bom “lịch sử” vào Dinh Độc lập của chế độ Sài Gòn về ngày đại thắng mùa Xuân 1975 của phi công huyền thoại Nguyễn Thành Trung (Bến Tre)...

Những dấu ấn ngày học sinh sinh viên VN, ngày 9/1 và phong trào toàn dân chống Mỹ gắn với tên tuổi của những người con Châu thổ Trần Văn Ôn, Nguyễn Thái Bình.

Trong đạo giáo, cũng có những huyền thoại về con người miền Tây “phật sống” (Vua Phật) theo kháng chiến Lưu Công Danh, danh tước Hồng y giáo chủ trong Thiên chúa giáo và trong đó có các vị cao tăng chân chính như Tiến sĩ Phật học Thích Huyền Diệu xây chùa trên đất Phật để góp phần cứu thế.

Trong kinh doanh ngày xưa có câu “Nhất Sĩ, nhì Phương, tam Xường, tứ Đạt” và sau có thêm “ngũ” Trạch (người VN có máy bay đầu tiên) trong đó có nhiều người gốc miền Tây. Sau này có kỹ nghệ gia hàng đầu Trương Văn Bền (xà bông cô Ba thương hiệu còn tồn tại đến ngày nay – có thể đạt kỷ lục về thương hiệu lâu đời nhất ở VN) và nhà kinh doanh nổi tiếng Nguyễn Tấn Đồi (địa ốc – ngân hàng), đến nay cũng không ít người kinh doanh thành đạt nhưng

rất đời thường và khiêm tốn.

Những đóng góp công đầu trong ngành thể dục thể thao là dấu ấn của những người miền Tây (Gò Công) với “ngôi sao” Gia Định, huyền thoại bóng đá Trương Tấn Bửu (người VN duy nhất nhận huy hiệu FIFA), vô địch quần vợt Đông Nam Á Võ Văn Bảy, đại lực sĩ huyền thoại Hà Châu, ngoài võ nghệ cao cường ông còn để xe lô 12 tấn cán qua người làm bao nhiêu người đứng tim nhưng ông rất bình thản (Tác phẩm *Những người có khả năng siêu phàm* được xuất bản định ở London (Anh) và California (Mỹ) năm 1990 đã xếp ông là một trong ba kỳ nhân hàng đầu). Bên cạnh đó, còn có những kỳ nhân khác như Nguyễn Thị Hồng (thuyền trường đầu tiên của VN) đã cứu sống 36 người gặp nạn trong cơn bão lịch sử số 5 ở miền Tây hoặc Bà Anoa (Việt kiều Pháp gốc Tiền Giang) mảnh mai lái máy bay trực thăng vượt qua 14.000km từ Paris đến Sài Gòn qua 22 quốc gia với 41 lượt dừng chân tìm về góp sức cho quê hương. Ở Campuchia có một người VN độc nhất được nhà vua Sihanouk phong hiệu Công tước bởi những công lao đóng góp cho Nhà nước Campuchia. Trong các lĩnh vực khác, không ít những “huyền thoại” hay “quái kiệt” vùng sông nước... và rất nhiều...

Đầu năm 2014, Đờn ca tài tử được Liên Hiệp Quốc vinh danh Di sản văn hoá phi vật thể của nhân loại, nơi vùng đất với tuổi đời 300 năm và tuổi khai sinh của bộ môn nghệ thuật này mới gần 1 thế kỷ.

Đất chín rồng cũng góp nhiều nhà lãnh đạo tài đức

Bác Tôn Đức Thắng, người VN duy nhất được nhận Giải thưởng hòa bình Lê Nin (giải thưởng cao quý nhất thời Liên Xô trước đây),

đ/c Châu Văn Liêm, Võ Văn Tần, Phạm Hùng, Võ Văn Kiệt, Nguyễn Hữu Thọ, Huỳnh Tấn Phát, Bà Nguyễn Thị Thập, Nguyễn Thị Định (sinh thời Bác Hồ nói: nhân dân ta tự hào vì có một nữ tướng độc nhất trên thế giới) và nay có thêm một Thiếu tướng duy nhất ngành CAVN, bà Bùi Tuyết Minh, Giám đốc Công an tỉnh Kiên Giang...

Có thể nói đây là vùng đất có những đóng góp đa diện, đa sắc. Và tuy là vùng đất thuần nông, nhưng cũng là nơi đóng góp không nhỏ trong công cuộc canh tân đất nước. Miền Tây không nổi danh trên trường thi (thi cử) nhưng không ít người được khẳng định trong sự nghiệp. Nhân đây cũng xin trích hai câu phát biểu của hai lãnh tụ CMVN:

Nguyễn Tổng Bí thư ĐCSVN
Đ/c Lê Duẩn, người gắn bó với

ĐBSCL suốt cuộc kháng chiến chống Pháp: “Ở đây có nhiều con người rất đặc sắc mà ở các vùng khác hiếm có và nếu chưa hiểu hết tính cách của con người Nam Bộ thì khó đánh giá đúng về họ”.

Cố Thủ tướng Phạm Văn Đồng trong bài diễn văn ngày giỗ đầu của Bác: “Chủ tịch Hồ Chí Minh là con chim đại bàng của dãy Trường Sơn, có tầm mắt nhìn thấu tận Châu thổ Sông Hồng, nơi quê hương Thủy tổ và đến ĐBSCL nơi quê hương giàu hoa quả và trí dũng”.

Mong ước ĐBSCL được đầu tư xứng đáng để vượt “vũ môn” và không còn nghe là nơi có mặt bằng dân trí thấp hay là vùng sâu vùng xa làm ngăn cách giao thương từ nước ngoài và các danh nhân trong nước, gây trở lực cho sự phát triển đột phá ở một vùng đất giàu tiềm năng●

Chiến lược thu hút đầu tư...

(Tiếp theo trang 74)

Các chiến lược thu hút đầu tư được xây dựng dựa trên cơ sở phân tích các lợi thế tiềm năng, cơ hội cũng như có xem xét đến các khó khăn nội tại của tỉnh và các thách thức từ bên ngoài. Tuy nhiên, cũng cần thấy rõ các chiến lược trên chỉ có thể có kết quả khi đảm bảo đầy đủ nguồn lực thực hiện và được tiến hành một cách đồng bộ, quyết liệt và có trách nhiệm của các cơ quan liên quan trên toàn địa bàn tỉnh●

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Cục thống kê tỉnh Đắk Nông, *Niên giám thống kê Đắk Nông năm 2007, 2011*, Đắk Nông.

Đỗ Phú Trần Tinh & cộng sự (2013), *Đề án chiến lược thu hút đầu tư vào tỉnh Đắk Nông đến năm 2020*, Chương trình hợp tác

tư vấn giữa trường ĐH Kinh tế - Luật và Sở kế hoạch đầu tư tỉnh Đắk Nông.

Sở kế hoạch đầu tư Tỉnh Đắk Nông, *Quy trình thủ tục đầu tư vào tỉnh Đắk Nông*, ban hành tháng 7.

Sở Kế hoạch và Đầu tư Tỉnh Đắk Nông, *Báo cáo “Phân loại dự án đầu tư của các nhà đầu tư thực hiện trên địa bàn tỉnh Đắk Nông trong thời gian qua; một số khó khăn và những kiến nghị thực hiện trong thời gian tới”*, Đắk Nông.

Sở Kế hoạch và Đầu tư Tỉnh Đắk Nông, *Báo cáo “Phân tích thực trạng thu hút nguồn vốn đầu tư ngoài ngân sách tỉnh Đắk Nông giai đoạn 2004 – 2012”*, Đắk Nông.

Trung tâm Xúc tiến Đầu tư Tỉnh Đắk Nông, *Báo cáo “Tình hình kêu gọi đầu tư thời gian qua và phương hướng, nhiệm vụ xúc tiến đầu tư trong thời gian tới”*, Đắk Nông.

UBND tỉnh Đắk Nông, *Quyết định số 01/2011/QĐ-UBND ngày 05/01/2011 08/07/2011 về ban hành các ưu đãi cho nhà đầu tư trong lĩnh vực nông nghiệp chất lượng cao*, Đắk Nông.